

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus II. De IMpedimentoex Affinitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

1209. Ad object. in n. 1205. B. cum dist. ma. natura respuit matrimonium inter parentes, & liberos ratione *reverentie naturalis*, illis ab his debita, concedo ma. ratione *reverentie politicae*. nego ma. dist. min. at major reverentia *politica* debetur ascendentibus remotioribus. Conc. reverentia *naturalis*, nego min. & conseq. Ratio est ex num. precedent. ad 2. in n. 1206. B. in dato casu non attendi etatem, sed indecentiam, quam natura respuit, tanquam id, quod repugnat naturali reverentiae, à filiis debita, tanquam suo principio per se, & non merè per accidens.

1210. Ad 3. in n. 1207. B. cum dist. ant. omnes ascendentes habent jure naturali rationem *principij per accidens* respectu descendentium; transeat: rationem *principij per se*, N. ant. similiter distinguo alteram partem antecedentis: habent rationem superioris etiam naturaliter, & per accidens conc. naturaliter, & per se nego hanc partem, & conseq. ad 4. B. in impedimentis matrimonij non attendi jus civile inter fideles; cum jure humano impedimenta matrimonij statuere sit de jure solius Ecclesiae, ut dicemus quaest. ult.

Igitur matrimonium inter ascendentes, & descendentes non est invalidum jure naturæ in ullo gradu excedente primum, ut dictum est, id, quod clarè docet D. Thomas 2. 2. q. 154. a. 9. ad 3. ubi ait in commixtione conjunctarum personarum aliquid esse, quod secundum se repugnat rationi naturali, sicut si fiat commixtio inter parentes, & filios, quorum est *per se*, & immediata cognatio; alias verò personas, quæ non conjunguntur per se ipsas, sed per ordinem ad parentes, non habere *ex se ipsis* ita indecentiam, sed hanc sæpe variari juxta consuetudinem &c. Deinde in 4. dist. 40. q. unic. a. 3. in corp. ubi agit de gradibus consanguinitatis jure naturæ prohibitis, in responsione solum meminit *primi gradus*, *lineæ rectæ* V. plura super hoc infra.

ARTICULUS II.

De Impedimento ex Affinitate.

Affinitas (seu ut alioquinuntur) *affinitas*, jure civili est attinentia, seu conjunctio unius personæ cum aliena familia, mediante matrimonio; jure autem Canonico, est conjunctio, seu propinquitas personarum proveniens ex copula carnali; sic Pyrrhus Corradus in *praxi dispens. Apostol. l. 7. c. 1. n. 13.* cum communi; quia cum per copulam carnalem vir, & femina una caro efficiantur (hoc ipso consanguinei feminae fiunt viri affines, & propinqui in eodem gradu, in quo sunt cum femina; & consanguinei viri fiunt feminae affines, & propinqui in eodem gradu, in quo sunt cum viro) vir propinquat ad fines sanguinis familiae, de qua est mulier; ac vicissim; juxta gl. in c. non debet. de consang. & affin. V. in secundo. Et deciditur in c. Fratemitatis. 35. q. 10. ibi: *si una caro fuerit, quomodo poterit aliquis eorum propinquus uni pertinere, nisi pertineat alteri?*

Ex hoc colliges, cum affinitas, secundum leges, sit personarum propinquitas *ex justis nuptiis* proveniens, seu diversorum per nuptias copulatio, de jure civili ad hoc, ut affinitas contrahatur, requiri justas nuptias, seu legitimum matrimonium. *L. non facile est sed sciendum. ff. de grad. & affinib.* Hinc, quantum est de jure civili, ex copula fornicaria non contrahitur affinitas; secus de jure canonico, ut constat ex n. priori nam *in ordine ad matrimonium* non attenditur affinitas, nisi considerata secundum sacros canones; at secundum hos ea nascitur etiam ex copula fornicaria incestuosa, & adulterina, ut dictum est n. 1211. ergo.

Not. autem *affinitatem*, seu hanc propinquitatem, *non nasci ex carnali copula*, nisi perfecta sit & consummata, de qua diximus n. 460. nisi enim fecerit sanguinis commixtionem, & carnis unitatem, nulla inde nascitur affinitas. sic Corradus n. 17. Et ideo ex penetratione vasæ femine, absque seminatione intra illud, nulla nascitur affinitas; c. *Extraordinaria* 35. q. 5. imò juxta probabilem sententiam, de qua diximus super.

supr. & dicemus n. 1230. affinitas non nascitur absque seminatione viri, & feminae, cum generationi probabiliter necessaria sit utriusque seminatio: ita Castropal. d. 4. de sponsal. p. 8. n. 3. Quare vir, qui cum aliqua muliere habuit copulam solum imperfectam; & non consummatam (ut si non seminavit intra vas mulieris; licet illud penetraverit, licet voluntarie etiam extra vas seminaverit, v. g. metu ingravidationis) non contraxit affinitatem; quae praestet impedimentum dirimens matrimonium; quia copula non fuit perfecta. A fortiori autem sequitur ex matrimonio rato tantum; nec consanguineos viri cum uxore; nec consanguineos huius cum viro habere affinitatem; cum haec non nascatur inter consanguineos viri cum muliere, & mulieris cum viro, nisi inter hos carnalis copula intervenerit.

1214. Not. 2. ex affinitate non nasci affinitatem; hinc licet consanguinei viri sint affines feminae ab illo carnaliter cognita, non tamen sunt affines consanguineorum feminae; & e contra: habetur expressè in c. quod super his. 5. h. 1. ibi: licet omnes consanguinei viri sint affines uxoris; & omnes consanguinei uxoris sint viri affines; inter consanguineos tamen uxoris & viri, nulla prorsus affinitas est contracta, propter quam inter eos matrimonium debeat impediri. Hinc sequitur, quòd, si Titius carnaliter cognovit Bertam, pater, filius, vel frater Titij possit matrimonium contrahere cum matre, filia, vel sorore Bertae; quia ex copula Titij cum Bertam nulla nata est affinitas inter consanguineos Titij, & Bertae.

1215. Not. 3. quòd, licet affinitas contrahatur non solum ex copula conjugali, sed etiam ex illicita, qualis est fornicaria, & incestuosa, ut habetur c. discretionem. h. t. juncta gl. v. nec affinitas: tamen, quando simpliciter loquimur de affinitate, juxta stylum, seu praxim Romanae Curiae, intelligi tantum de affinitate legitima, nisi aliud exprimat; non autem de illegitima; quia in dubio delictum non praesumitur. L. merito ff. pro socio; & in odiosis verba sunt intelligenda in potiori significato. Et ideo inolevit stylus Romanae Curiae, ut affinitas ex illicita copula proveniens, in supplicatione pro dispensatione

Tom. IV.

exprimenda sit. Sic Corradus citato n. 13.

Not. 4. quòd affinitas tam legitima, 1216. quam illegitima inter affines praestet impedimentum dirimens perpetuum, quòd scilicet duret, etiam mortuam personam, quae mediante contracta est; constat ex cit. c. Fraternalitatis, ibi: porro uno defuncto, in superstitie affinitas non deletur; nec alia copula conjugalis affinitatem prioris copulae solvere potest. Hinc deducitur, virum, etiam mortuam mulierem; quam carnaliter cognovit, invalidè contrahere matrimonium cum ejus consanguinea in gradu prohibito; & vicissim, mulierem etiam post mortem viri, à qua carnaliter cognita est, cum consanguineo viri; quia ut dictum est, morte alterius affinitas praestans impedimentum dirimens non est extincta; licet enim deficiat tunc persona, quae fuit origo, & principium affinitatis, non deficit tamen subjectum; nec terminus illius; ita Dicastillo tom. 3. de matr. d. 7. n. 349. Sanchez l. 7. eod. d. 64. n. 5.

Not. 5. affinitatem, de jure canonico 1217. aliam esse legitimam, quae scilicet oritur ex copula licita, seu conjugali; aliam illegitimam, quae nascitur ex copula illicita; dixi, de jure Canonico. Nam illegitima jure civili non datur ex n. 1212. Verum, ut dixi, consideratio affinitatis, secundum jus civile, non attenditur in causis matrimonialibus; sed solum secundum jus canonicum, ad quòd spectant causae matrimoniales; utpote spirituales, cum matrimonium habeat rationem sacramenti; his praemissis:

§. I.

Quot sint genera affinitatis?

Præter hoc, quòd jure canonico duplex 1218. sit affinitas, legitima, & illegitima, ut dictum est; in tria tamen genera (ut communiter norant Doctores) affinitas distincta reperitur. Primum genus est, quòd contrahitur mediante tantum unam personam, quae per matrimonium consummatum alteri conjungitur. Hinc si tuus frater in uxorem duxit Bertam, haec tibi affinis est in primo genere affinitatis. Secundum genus est, quòd contrahitur mediantibus duabus personis, cum scilicet personae tibi affini in primo genere alia per matrimonium

R 1 2

monium

monium conjungitur. Hinc si post mortem tui fratris, Berta hujus uxor, nuberet alteri viro (Titio v. g.) Titius tibi esset affinis in secundo genere affinitatis. Tertium genus affinitatis est, quod contrahitur mediatis tribus personis, cum scilicet personæ tibi affini in secundo genere affinitatis per matrimonium alia persona conjungitur. Hinc si Titius de quo prius, post mortem Bertæ, duceret Cajam, hæc tibi esset affinis in tertio genere affinitatis. Quando igitur tuo consanguineo per matrimonialem conjunctionem, & copulam additur una tantum persona, constituitur primum genus attinentiæ, seu affinitatis, & quidem in eo gradu, in quo ille tibi est sanguine junctus; similiter, si tuo affini primi generis additur alia persona per matrimonialem conjunctionem, constituitur secundum genus: ac denique si tuo affini secundi generis addatur rursus nova persona per matrimonium, constituitur tertium genus.

1219. Nota autem 1. per hoc, quod mutetur genus affinitatis, non mutari gradum. Unde sequitur, licet Titius, qui primo matrimonio habuit Bertam sororem tuam, consequenter tibi fuit affinis in primo gradu, & primo genere, mortuâ Bertâ, ducat Cajam, & hæc tibi fiat affinis in secundo genere; non tamen fiat tibi affinis in secundo, sed tantum primo gradu; quia mutatio generis, non mutat gradum. Similiter si Berta soror tua, post mortem primi viri v. g. Titij, nubat Cajo, Cajus tibi erit affinis in primo gradu & primo genere. In primo gradu, quia habet tuam consanguineam in primo gradu: in primo genere, quia secundum genus non contrahitur nisi mediante affine primi generis contrahente novum matrimonium; nec tertium, nisi mediante affine secundi generis. Denique si tuus affinis in primo gradu primi generis, ineat secundum matrimonium cum alia v. g. Titia, hæc tibi pariter erit affinis in primo gradu, sed secundi generis; cum sit uxor tui affinis in primo gradu primi generis; & si tuus affinis in primo gradu primi generis mortuis duabus prioribus uxoris iniret tertium matrimonium cum Scia v. g. hæc tibi erit affinis in primo gradu tertij generis; cum habeat tuum affinem in primo gradu, sed tertio matrimonio.

Not. 2. quod primum genus affinitatis contrahatur inter viros (intellige maritos) & consanguineas uxorum; ac inter uxores, & consanguineos virorum; non autem, inter consanguineos viri, & consanguineos uxoris; ut dictum est. Hinc inter consanguineos viri & mulieris, contrahi potest affinitas, sed solum in secundo, & tertio genere. Nam 1. si Titius, mortuâ tuâ sorore, quam habuit in uxorem, ducat Cajam, consequenter hæc tibi, & fratri tuo fiat affinis in primo gradu secundi generis, ut dictum est; poterit frater mortuo Titio ducere Cajam, ut dicemus infra; & tamen Cajo est fratri tuo affinis in primo gradu, sed secundi generis. 2. Si Titius, qui primo matrimonio habuit sororem tuam Bertam; secundo Cajam, & utraq; mortuâ ducat Titiam, quæ juxta dicta tibi, ac fratri tuo est affinis in primo gradu, sed tertij generis; poterit frater tuus mortuo Titio, in uxorem accipere Titiam, hoc est, affinem suam in primo gradu, sed tertij generis.

Ratio horum est, quia licet affinitas secundi & tertij generis, etiam sit genus affinitatis; ex hoc tamen triplici affinitatis genere non inducitur impedimentum dirimens matrimonium, nisi ex solo primo genere affinitatis, ut constat. 1. ex c. quædam. 35. q. 3. deinde ex c. Non debet de consang. & affin. sic Corradus cit. l. 1. c. 1. n. 22. & communis. Unde secundum & tertium genus à ratione impedimenti matrimonium dirimentis hodie sublatum est; licet olim etiam secundum & tertium genus fecerint idem impedimentum.

Not. 3. quod nova persona addita per matrimonium personæ affini, seu attinentiæ (sic enim vocari solet propinquitas affinium, seu nascens ex carnali copula cum consanguineis personæ carnaliter cognitæ, tam activè, quam passivè) mutet quidem genus affinitatis, seu attinentiæ; sed non gradum, ut notat gloss. in cit. c. non debet de consang. Hinc si frater meus, qui mihi consanguineus est in primo gradu, ducat Bertam in uxorem, Berta est persona addita personæ nimirum fratri meo; hæc additio mutat genus attinentiæ, hoc est, facit, quod Berta mihi alio genere conjuncta sit, quàm frater; illa nimirum affinitate, iste consanguinitate, non tamen mutat gradum. Nam sicut ille mihi conjunctus est

§. II.

Quæ sit regula cognoscendi gradus affinitatis?

est in primo gradu consanguinitatis, sic illa mihi conjuncta erit in primo gradu affinitatis, in primo genere, ut expressè notat Schneidewinus in l. 1. *Instit. tit. 10. de nupt. n. 8.* Et ideo privignus evidenter est cum vitrico suo in primo gradu affinitatis in primo genere.

121. Not. 4. quando dicitur, quod *affinitas non pariat affinitatem*, ut dicitur c. *super his. de consang.* principaliter intelligendum esse, quod non pariat affinitatem inter ipsos consanguineos viri, & mulieris, qui se carnali amplexu cognoverunt; atque adeo, quod nec vir affinitatem, quam contraxit cum consanguineis uxoris, transmittat in suos etiam consanguineos, nec mulier in suos eam, quam ipsa habet cum consanguineis viri.

Si autem quæras: ad quid conducatur affinitatis distinctio in prædicta tria genera; cum secundum, & tertium genus, jure canonico per ordinem ad nuptias non attendatur? Schneidewinus l. 1. *Instit. tit. 10. de nupt.* respondet, ex duplici capite, jure civili, hanc distinctionem attendi. 1. propter matrimonium, quia jus civile dicit esse necesse, eos, qui affinitatis causâ inter se parentum vel liberorum loco habentur, in matrimonio copulari, ut habetur *cit. l. non facile. §. hoc itaque.* Cæterum jure affinitatis nulla successio, vel hereditas permittitur. *L. affinitatis. C. communia, de successione;* secundo propter testimonium ferendum; quia, licet quis, etiam in vitio cogi possit ad ferendum testimonium, ne veritas occultetur, ut constat ex secundo decretal. de Testibus: affines tamen in vitio non coguntur ferre testimonium contra affines, ut notat Schneidewinus *cit. n. 1.* Tertia ratio etiam esse potest, quia quandoque per generalia, vel etiam specialia Principum decreta, jubentur abesse a consilio, vel senatu, qui alias jus suffragij habent, quando proponenda est causa, quæ tangit eorum affines; quo casu sæpe dubitari solet, an, cum abesse in eo casu jubentur affines, intelligendum veniat decretum de *affinibus* in primo solum genere, an etiam in reliquis? nec raro in odium personæ fit extensio, in favorem restrictio hujus termini *affinis*, contra mentem Principis, & leges justitiæ, quæ amorem inter, & odium media, neutrum respicit; sed finem legis, & mentem Legislatoris.

Weslenbecius in lib. 3. *Instit. tit. 3. de 1224. gradibus cognationis*, docet, nullos esse gradus affinitatis re ipsâ. *L. 4. §. grad. 4. ff. de gradibus cognat. sed nomine tantum & abusive. L. ult. ff. eodem;* quod unaquæque generatio, vel successio gradum efficiat; affines autem alij ex alijs non gignantur; sed ex matrimonijs fiant. Et ideo notat in ff. ubi Titulus inscriptus est de gradibus (scilicet cognatorum) non dici: *& affinitatis*; sed: *& de affinibus*; ut rectè legatur: *de gradibus cognationis, & affinibus*; non *affinitatis*; quod hæc jure civili gradibus carcat. Et quamvis etiam Zoëlius in *cit. l. 1. Instit. tit. 10. §. affinitatis quoque n. 17.* dicat, affinitatem non esse lineis, & gradibus distinctam. *L. 4. §. gradus. ff. de gradibus;* rectè tamen observat, nihilominus etiam inter affines esse quandam seriem instar graduum cognationis. sed ut sit de jure civili; de jure canonico non minus affinitas, quam consanguinitas in suas lineas, & gradus distinguitur, ut mox sequetur.

Quæstio igitur est: *quæ sit regula cognoscendi, in qua linea & gradu unus alij affinis sit?* R. cum solum quæstio fieri possit de affinitate consanguineorum viri cum hujus uxore, aut muliere ab illo carnaliter cognita; & consanguineorum uxoris seu mulieris cognita cum hujus viro (inter alios enim affinitas non datur ex n. 1214.) hanc esse regulam communiter receptam: *in quo gradu, & linea quis est consanguineus viri, in eodem gradu, & linea est affinis uxori, vel mulieri ab eo carnaliter cognita; & in quo gradu, ac linea quis est consanguineus uxori, vel mulieri ab alio carnaliter cognita in eodem gradu, & linea est affinis viro, qui eam carnaliter cognovit.* ut dicitur c. *Porro 35. q. 5.* quæ ratio est, quod in *L. Non facile ff. de gradibus, & affinibus. §. nomina,* dicitur, quod nulli sint gradus affinitatis nimirum alij, *quàm sint gradus consanguinitatis.*

Hinc sequitur, consanguineos viri in linea recta, pariter in hac linea esse affines mulieris ab ipso carnaliter cognita; & 1226.

R 1 3

quidem

quidem in eodem gradu, quo ipsi sanguine juncti sunt; & vicissim consanguineos mulieris in linea recta, in hac linea pariter esse affines viri, qui eam carnaliter cognovit; & similiter in eodem gradu, in quo mulieri sanguine juncti sunt. Idem tenendum est de linea collateralis, tam æquali, quam inæquali; & cæteris gradibus. Hinc Titius, cujus fororem in uxorem habet Cajus, est Cajo affinis in primo; Filia Titij in secundo; neptis Titij in tertio; proneptis in quarto gradu, & linea transversalis; quia in eodem gradu & linea Titius (ac ejus descendentes) sunt consanguinei uxoris Caij.

1227. Præterea not. arborem affinitatis proportionaliter ad arborem consanguinitatis, nihil aliud esse, quam seriem, seu ordinem personarum, se attinentium ratione carnalis copulæ cum consanguineo, vel consanguinea alterius, distinctum pariter per lineas, & gradus, statuto pariter stipite, ut dictum est supra. Quoniam verò affinitatis origo, seu radix proxima illius, est carnalis copula viri & feminae (ex hac enim fit, quod vir, qui per copulam fit una caro cum muliere, & hæc vicissim cum illo, attingat sanguinem ejus, ac ob id cum consanguineis ejus affinitatē contrahat) ideo in arbore affinitatis pro stipite collocandi sunt conjuges, seu vir & mulier, qui inter se carnalem copulam habuerunt; & sub hoc ex una parte ponuntur consanguinei viri, & altera consanguinei Caje; nam quo gradu aliquis est consanguineus Titio, eodem erit affinis Caje, ut dictum est, & vicissim. Ex hoc notandum, quod vir, & femina, inter quos copula carnalis intercessit, non sint affines, sed stipes, ut dixi, aut truncus, seu radix, & origo, unde sumitur, & oritur tota ratio, & series affinitatis; ita Dicastillo. *de Matrim. d. 10. n. 348.*

§. III.

An, & quousque affinitas dirimat matrimonium.

1228. Quæstio est. 1. an affinitas tam legitima, quam illegitima dirimat matrimonium? R. affirmativè; primum habetur. *c. Ex literis 1. h. t.* ubi separatur matrimonium viri cujusdam cum vidua, ipsi quarto gradu affini, propterea, quod ejus consan-

guineum in quarto gradu legitimum haberit primo connubio; colligitur ex illis verbis: *si per testes circumspicatos, omni exceptione majores, inveneris, quod primus vir superstitem quarto gradu consanguinitatis attingit, non differas arboris sententiam promulgare, æque enim (ut canones dicunt) abstinendum est à consanguineis uxoris, ut propriis.* Sic Alexander III.

Quæstio est 2. quousque affinitas se extendat? R. quod jure antiquo affinitas tam legitima, quam illegitima porrigebatur usque ad septimum gradum, sicut consanguinitas *c. 1. c. nullum. c. equaliter. 35. q. 3.* hodie tamen legitima extendat se solum ad quartum, juxta *cit. c. non debet. 8. h. t.* & illegitima ad secundum gradum inclusivè, juxta Trid. *sess. 24. de Reform. matr. c. 4.* ibi: *sancta Synodus, gravissimis de causis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit, ad eos tantum, qui in primo, & secundo gradu conjunguntur, restringit; in ulterioribus vero gradibus statuit, hujusmodi affinitatem matrimonium postea contractum non dirimere.*

Ex hoc colliges, matrimonium inter fornicarium, & consanguineos fornicariæ vel econtra inter consanguineos hujus cum illo, validè, licitèque contrahi in tertio, vel ulteriori gradu; quia etiam affinitas in re fit; etiam in reliquis ultra secundum gradibus; non est tamen juridice seu quoad effectus juris, & vim impediendi matrimonium contrahendum, vel dirimendi contractum. Et hoc eodem modo intelligendum est de affinitate ex quacunque copula illicita consummata, qualis est adulterina, incestuosa, vi etiam, & cum invitata, ebria, stulta, vel dormiente commissa; nam licet etiam ex tali copula naturaliter oriatur affinitas, ut dicemus infra; vim tamen dirimendi habet solum ad gradum secundum inclusivè, ut constat ex Tridentino. Dixi, consummata, nimirum eam, per quam vir, & femina fiant una caro, prout colligitur ex *c. Fraternitati. 1. q. si una caro sunt. 35. q. 10.* adeoque tali, quæ per se sufficiat ad generationem prolis, qualis ea tantum est, in qua semen virile recipitur intra naturale vas mulieris, prout habetur *c. Lex Divina. 27. q. 2. c. Extrav.*

Extraordinaria. 35. q. 3. juncta gloss. v. eodem est ad hoc probabiliter etiam requiratur seminatō femine, ut dictum est.

§. IV.

Quo jure affinitas dirimat matrimonium.

Matrimonium inter affines, in primo gradu, linea recta, esse jure naturæ irritum, loquendo de affinitate legitima (nimirum ex copula conjugali) v. g. inter vitricum, & privignam; inter Noveram, & privignum, docet Covarr. in 4. decret. p. 2. c. 6. §. 10. n. 8. Sylvester, Coninch, Tannerus, Layman, & alij, quos citat, & sequitur Pirhing b. t. n. 32. sed contrarium probabilius est, ut tenet D. Thomas. 2. 2. q. 154. a. 9. ad. 3. Sanchez l. 7. d. 66. n. 7. Pontius hic l. 7. c. 34. n. 5. Castropal. tr. 29. d. 4. p. 8. n. 12. & alij, quos citat, & sequitur Dicastillo. Nam ex tali affinitate non nascitur ulla naturalis superioritas, cujus reverentiâ, speculato lumine naturali, usus matrimonij non liceret. Ea enim fundatur in hoc, quod unus sit natura, seu naturale principium per se alterius, ut diximus n. 1208. id, quod non est inter affines. Confirmari potest ex his, quæ adducit Gonzalez in c. 1. h. t. a. n. 9. ubi ait. i. c. de incestis. 35. q. 3. præcipi, etiam matrimonia inter affines primi gradus, ante illam prohibitionem contracta, dissolvantur; loquitur autem expressè de casu, si quis noveram duxerit, aut privignam misceatur; & in Concilio Aurelian. 3. can. 30. ne matrimonia hujusmodi in infidelitate contracta, post baptismum separentur; hoc autem fieri non potuisset, si jure nature talia matrimonia fuissent irrita. Accedunt plura exempla facti, ex historia facta, & profana, quæ allegat ibidem; quæ sanè suadent ejusmodi connubia jure gentium, aut naturæ non fuisse illicita.

Ex hoc colliges matrimonia affinium à fortiori nec in gradibus infra primum lineæ rectæ; nec in primo, & ulterioribus lineæ collateralis, jure naturæ dirimi; tum quia id nec præstat consanguinitas a n. 198. nec affinitas in primo gradu lineæ rectæ ex n. 1228. 3. quia ut notat Dicastillo cit. d. 7. n. 374. cum pluribus alijs, Pontifex in primo gradu affinitatis lineæ transversæ non semel dispensavit, præci-

pue Innocentius Tertius cum Libonienibus, ut notatur c. fin. de divort. v. Diana. part. 8. tr. 1. resol. 68. Layman l. 5. tr. 10. p. 4. c. 6. n. 7. Et hoc procedit æquè de affinitate ex copula conjugali, quam ex illicita; quia revera vir, & mulier per copulam licitam non magis fiunt una caro, quàm per illicitam; sed propter hoc non nascitur affinitas in primo, jure naturali; ergo nec in secundo; ita Rebelus l. 3. q. 15. conclusione. 2.

Dicendum præterea, matrimonia affinitatis, in gradu prohibito, nec jure divino naturali, nec positivo esse irrita: prima pars est ex priori numero; Secunda pars ex eo, quia non est ullus scripturæ textus, quo id prohibeatur; ea enim, quæ adducuntur ex Levitici 8. evacuata sunt per legem gratiæ, ut dictum est alibi; & constabit amplius ex dicendis infra de dispensatione in hoc impedimento: nec obstat, quod Pontifex in c. gaudemus, de divortijs, dicat, conversos ad fidem, qui in secundo, vel ulterioribus gradibus contraxerunt, non esse separandos; ergo videtur supponere, separandos esse, qui contraxerunt in primo, consequenter tale matrimonium fore nullum jure naturali, saltem positivo divino; quia jure Ecclesiastico non tenebantur ante conversionem. Et ideo Pontifex requisitus ad dispensandum in primo gradu consanguinitatis, nunquam voluit dispensare. Hanc sententiam probabilem censet Perez de matrimonio d. 28. s. 5. n. 4. sed ex illo textu intentum non probatur; cum aliud non contineat, quam responsum ad id, quod à Pontifice quærebatur, nimirum, an, qui ante conversionem contraxerunt matrimonium in secundo, tertio, vel quarto gradu consanguinitatis, post conversionem separandi sint? & ad hoc respondit negativè. De primo autem, sicut nihil fuit quæsitum, ita nihil etiam ibidem fuit decisum; sic Dicastillo cit. d. 7. n. 223. Diana p. 4. tr. 4. resol. 70. cum D. Thoma. 2. 2. q. 154. a. 9. ad. 3.

Dices tamen: Joannes Baptista Marci 1235. 6. reprehendit Herodem eò, quod duxisset sui fratris Philippi uxorem; & tamen Herodes fuit gentilis, nec tenebatur lege divinâ, quæ id Levit. 18. prohibitum erat; tenebatur ergo lege naturali, l. 2. divina positiva. & ideo illum fuisse reprehensum,

hensum; quia vel duxit uxorem fratris sui adhuc viventis, ut notat Joseph. l. 12. *antiq. c. 9.* Nicephorus, & alij Historici; vel, si defunctus jam erat (ut credit Chrysofomus. *hom. 44. in Matth.*) non tamen erat defunctus absque liberis; habebat enim puellam illam saltatricem, & in tali casu prohibitum erat *Levit. 18.* jure divino in lege veteri.

1236. Præterea not. 1. aliud esse, querere, an affinitas sit *vinculum naturale*? aliud, an *jure naturali dirimat* matrimonium. Nam hæc separari possunt; sic consanguinitas naturaliter oritur non tantum inter eos, qui nascuntur ex eodem sanguine in primo, sed etiam in secundo, tertio, & quarto gradu, quin ea in his gradibus jure naturali dirimat matrimonium, & concedunt plurimi, & constat ex dictis. Unde dato, quod non tantum ex copulâ conjugali, sed etiam fornicaria *naturaliter consurgat* affinitas; ex hoc tamen non infertur, quod *naturaliter dirimat* matrimonium. Prima pars constat, quia vir per carnalem copulam cum Berta, etiam secluso omni jure positivo, naturaliter accedit *ad fines*, hoc est, *ad sanguinem*, ex quo descendit Berta, & consanguinei ejus; ita Sanchez *cit. d. 65. n. 4.* cujus ratio est ex dictis. secunda verò ex numero priori. Hinc, quando in *c. qualiter*, & *c. de propinquis 35. q. 3.* dicitur, *eodem modo abstinendum esse à nuptiis inter affines, & consanguineos*, ex quo aliqui arguunt: sed inter consanguineos prohibentur nuptiæ jure naturali in primo gradu lineæ rectæ; ergo etiam inter affines: responderetur: eam æquiparationem inter consanguineos, & affines, non esse accipiendam absolute respectu prohibitionis naturalis; sed *Ecclesiastica*; ut, sicut inter consanguineos *jure Ecclesiastico* illicitæ, ac irritæ sunt nuptiæ in primo gradu lineæ rectæ, sic etiam inter affines.

1237. Not. 2. verba Pauli. 1. *Cor. 5.* ubi de his personis agit, & ait: *talis fornicatio, qualis nec inter gentes auditur, ita, ut uxorem Patris sui aliquis habeat*; ex quibus aliqui volunt jure gentium, talia connubia vetari: procedere solum de uxore Patris adhuc superstitis; aliàs enim non dixisset hoc delictum nec inter gentes auditum, nec uteretur verbo: *uxoris*; sed vocaret *relictam Patris*. Ex hoc autem, quod

leges dicant, *eandem his personis reverentiam deberi, que parentibus*, non rectè sequi, inter illas affinitatem primis, vel ulteriorum graduum lineæ rectæ idem *eodem jure* præstare, quod naturalis cognatio liberorum cum parentibus, vel contra. Nam licet præstet *idem*, non tamen præstat *eodem jure* ex n. 1208. quia in illis reverentiam non æquè fundat jus naturale, ac in istis; hi enim sunt *naturale principium* per se liberorum; non illi, ut per se patet; accedit, quod ejusmodi prohibitiones legum in causa matrimonij valorem spectante, non attendantur ex jam dictis supra.

ARTICULUS III.

De pena contrahentium in gradu prohibito.

Qui sint gradus prohibiti, quibus nimirum stantibus, contrahere prohibitum est lege, ejusmodi contractum non tantum prohibente sed etiam annullante, ex dictis constat: quia tamen non raro contingit, matrimonia contrahi in gradibus prohibitis, vel scienter, vel ignoranter; quaritur. 1. quam penam tales incurrant? eos, qui scienter matrimonium contrahunt in gradibus consanguinitatis, vel affinitatis, *jure canonico prohibitis, excommunicandos, denunciandos, & vitandos esse.* Clement. unicâ. *Eos, qui h. t. ubi sic statuitur Eos, qui* (divino timore postposito in suarum periculum animarum) *scienter in gradibus consanguinitatis, & affinitatis, constitutione canonica interdictis; aut cum monialibus contrahere matrimonialiter non verentur: Nec non Religiosos, & Moniales, ac Clericos in sacris ordinibus constitutos, matrimonia contrahentes, refrænare metu penæ ab hujusmodi eorum temeritatis audacia cupientes: ipsos excommunicationis sententia in ipso facto decernimus subjacere: Præcipientes Ecclesiarum Prælati, ut illos, quos eis constiterit taliter contraxisse, excommunicatos publicè tamdiu nuntient, seu à suis subditis faciant nuntiare, donec suum humiliter recognoscens errorem separentur ab invicem, & absolutionis obtinere beneficium mereantur; per prædicta quoque juribus, quæ sic contrahentibus alias penas imponunt, in nullo volumus derogari.*

Circa